

Vážení čtenáři,

skončil čas prázdnin a dovolených, ale slušné počasí zatím pokračuje a pestrá nabídka přírodovědných vycházek a kulturních akcí také. Můžete se těšit například na sraz veteránů a přehlídku divadelních souborů v Konici, Bystřické selské trhy a veřejnou poznávací cyklistickou jízdu mikroregionem Bystřicka s kulturním programem v Tršicích, členové SEV Iris Vás zavedou k biotopu v Čehovicích i hrobce Bochnerů v Přemyslovicích, Evropský den bez aut můžete oslavit v Olomouci projíždkou v Historické tramvaji, oslava sv. Václava proběhne na Výrovce u Hněvotína, pestrá bude nabídka Olomouckých ekologických dnů. Srdeční aktivitou pro pracovníky Knihovny města Olomouce a jistě i pro Vás bude Noc literatury.

Výstavu grafiky Ladislava Ruska – Šamana můžete navštívit v Arcibiskupském paláci. S Jánem Kadlecem si můžete projít drobné památky olomoucké městské části Černovír.

V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Příjemné babí léto přeje
Redakce

- Drobné památky Černovíra
- ČSOP – Ekocentrum Iris
- Kritická sezóna pro sýčky
- První chvíle velbloudů...
- Muzeum Rýmařov
- kulturní akce ve Velké Bystřici
- O pohár předsedy MS Slatinice
- Pomník maršálu Radec-kému

Ladislav Rusek - Šaman vystavuje

Junák - český skaut, středisko Ladislava Ruska, z.s., Velký Týnec pořádá ve spolupráci s Arcibiskupstvím Olomouc výstavu grafiky Ladislava Ruska „Šamana“.

Ráda bych Vás pozvala na výstavu Po stopách stříbrného vlka - Dílo Ladislava Ruska v kontextu přírody, víry a skautingu a především pak na její vernisáž, která se bude konat ve čtvrtek 8.9.2022 od 17:00 na Arcibiskupském paláci v Olomouci.

Pojďte si s námi připomenout život a dílo jednoho z nejvýznamnějších skautských umělců a oslavit tak jeho nedožití 95. narozeniny v prostorách Arcibiskupského paláce, ve kterých mu před patnácti lety byl udělen Řád stříbrného vlka.

Budu ráda, když se zúčastníte nebo doporučíte výstavu ke shlédnutí vašim střediskům, přátelům a

známým.

Se stiskem levice
Tereza Kasalová - Chroust

Po stopách stříbrného vlka

*Dílo Ladislava Ruska
v kontextu přírody,
víry a skautingu*

Výstava grafik Ladislava Ruska – Šamana připomene tohoto významného olomouckého výtvarníka, spisovatele a skauta u příležitosti jeho nedožitých 95. narozenin. Návštěvníci budou mít možnost seznámit se se střípkami jeho tvorby i životní cesty, která byla plná přátelství, přírody a poznání.

ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ

Arcibiskupský palác
Wurmova 9, 779 00 Olomouc
vernisáž 8. 9. 2022 od 17:00 hodin

v září otevřeno denně
v říjnu o víkendech
10:00–12:00, 13:00–17:00

www.arcibiskupskypalac.cz

8. 9. ²⁰²² 30. 10.

Olomoucký kraj

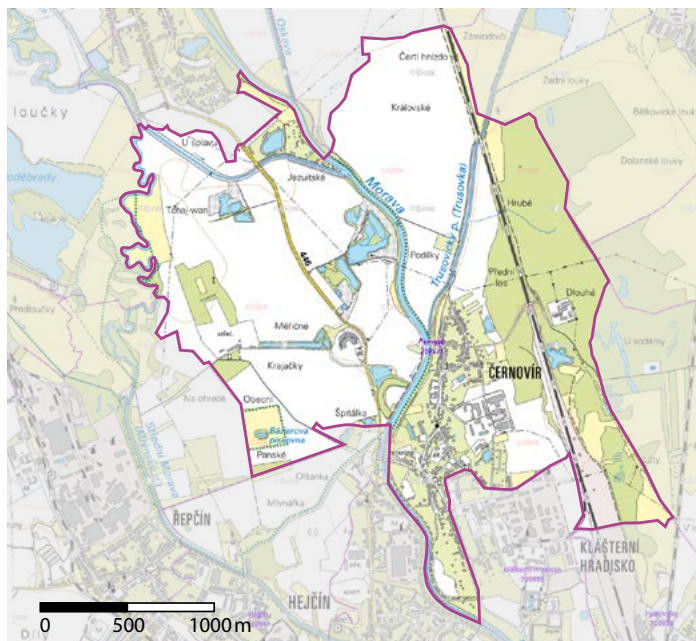
PROPAMÁTKY
PORTÁL – ČASOPIS

Drobné památky Černovíra

Paměť krajiny zachovaná v poetice jména.

*Člověk nestvořil pohyb života, on je v něm pouze vláknem.
Co uděláte tomu pohybu, uděláte sami sobě.*

náčelník Seattle v r.1855

Plochý reliéf obecního katastru Černovíra má tvar javorového listu se stopkou směřující po proudu řeky Moravy. Rozkládá se severně od centra Olomouce na obou stranách řeky. Její pravý břeh je již součástí Chráněné krajinné oblasti Litovel-ské Pomoraví. Ves se poprvé připomíná v roce 1249, název znamená místo u nebezpečného hlubokého víru při přechodu vodního toku. Bažiny, močály a rašeliniště se objevovaly v okolních lužních lesích a znamenaly také obávaná místa pro zdejší obyvatele. Místní jméno Černý Vír upozorňovalo na nebezpečí, které čeká na cestujícího, který tudy putoval. Obec patřila od roku 1429 k panství sousedního kláštera Hradisko. Do jeho farnosti náleží až do dnešní doby. Obyvatelé byli rybáři a drobní zemědělci, jak dosvědčuje obecní znak, na němž jsou zobrazeny dvě parmy. Řeka dávala obživu, místní prameny poskytovaly dobrou pitnou vodu pro obec i město, voda však dokázala zle vyděsit při záplavách. Povodně zde byly v minulosti obvyklé. Ta poslední v roce 1997 znamenala zkázu, při níž bylo zbořeno 75 domů. Po katastrofě občané Černovíra pocítili velkou solidaritu od lidí z města i vzdálených míst a rozhodli se svoji obec

obnovit. Všechny památky se podařilo postupně opravit, ztratil se jen jeden dřevěný kříž. K obci patřily také most, jez, výletní místo a okrasná zahrada u řeky. Dnes ji „zdobí“ nákladové nádraží a chemický podnik Farmakon.

Drobné památky se rozkládají v obci na celém jejím katastru. V Černovířské ulici stojí opravená kaple zasvěcená Panně Marii, jak svědčí její obraz na průčelí. Byla postavena na místě starší kapličky

v roce 1842. Na hřebenu má zvonici se dvěma zvony. Kamenný kříž s ukřižovaným Kristem u kaple pochází z roku 1863. Podstavec je ozdoben nikami v čele s reliéfem Panny Marie Bolestné, kalicha, hroznu a klasu. Podle darovacího nápisu jej „Ke cti boží“ nechali postavit Fabián a Karolína Zvěřinovi z domu číslo 34.

V Polní ulici na okraji obce stojí mezi břízami půvabná renesanční Boží muka. Nejstarší černovířská památka pochází

Drobné památky Černovíra

z dvacátých let 16. století. Na vysokém kamenném sloupku s okosenými hranami je čtyřboká kaplička s reliéfními výjevy Ukřižování, Zmrtvýchvstání, Krista na hoře Olivetské a Krista apokalyptického. Další stavby Božích muk stojí v obci v ulicích Hlušovické a Čelakovského. Jsou to zděné čtyřboké hranoly z první poloviny 19. století. Obě svítí svojí bělostí a jsou zastřešené stříškami z červených bobrovek. Nahoře mají křížek a ve výklencích jsou obrázky svatých.

V Jablonského ulici stojí v malém parčíku sloup Nejsvětější Trojice. Barokní práce pochází z poloviny 18. století. Na trojúhelníkovém soklu a hladkém sloupu ve tvaru jehlanu je na třech stranách umístěn reliéf s okřídlenými hlavičkami andělů. Nad nimi jsou v kartuších zobrazení Bůh Otec jako stařec, Bůh Syn je sedící Ježíš s křížem a Bůh Duch svatý jako holubice. V trojúhelníkovém božím oku je nápis „Sláva Bohu Otci, Bohu Synu, bohu Duchu svatému“, kolem něj svítí zlaté paprsky. Sloup stojící mezi lipami je chráněn kovovým plotem. Podle místní kroniky slíbil sedlák Zvěřina Pánu Bohu, že nechá postavit sloup k jeho počtě, jestliže zachrání jeho rodinu před morem. Barokní sloup je po poškození při poslední povodni renovovaný a je ozdobou této části obce.

Za mostem vlevo u silnice směrem k Chomoutovu stojí mezi keři kamenný

kříž. Dole na podstavci má nápis „Stojí tu kříž spanilý, na něm Ježíš nevinný, pozdravuj ho duše má, abys byla spasena“. Pod Kristem je reliéf kalicha s hostií. Podle nápisu jej nechala ke cti boží v roce 1865 postavit Mariana Grigárková, vdova z Černovíra z č. 21. Kříž měl upevněný držák na svíčku, světlo u cesty sloužilo k orientaci poutníkům. Dnes jej zdobí květiny na kamenném podstavci, řidiči v projíždějících autech jej snad ani neznamenají.

Další kamenný kříž s ukřižovaným Kristem stojí na hřbitově. Pochází z roku 1896, kříž i tělo Krista jsou silně zvětřalé. Vedle obecního hřbitova s pěknými hroby a sochami můžeme najít pozemek bývalého vojenského hřbitova, založeného v roce 1869. Byli zde pohřbíváni vojáci různých národností a víry, kteří zemřeli v Olomouci ve vojenské nemocnici v Klášterním Hradisku. Hřbitov byl v minulosti velmi silně devastován, takže dnes zde můžeme vidět mezi stromy již jen několik hrobů a kaplí. Muslimská kaple s půlměsícem je jistě raritou na našem území.

Ve středu obce stojí na Frajtově náměstí funkcionalistická stavba kostela Prokopa Holého, který si věřící Církve Československé husitské postavili v letech 1938 až 1940. Vysvěcen byl 12. května 1940. Vedle něj je vybudován památník obětem války, který připomíná 70 padlých v letech 1914–1918 z Černovíra, Lazců, Klášterního Hradiska a Hejčína a oběti bojovníků

– hrdinů a mučedníků za svobodu v letech 1939–1945. Je na něm sousoší legionářů z roku 1921, které občané ukryli a zachránili v poslední světové válce a velký státní znak se lvem.

Oběti 21 přerovských a dvou olomouckých občanů připomíná pomník u černovířské střelnice. V posledních dnech války sem byli dovezeni, potom 2. května 1945 mučení a zastřeleni muži, kteří povstali proti německým okupantům.

Na domě č. 12 v Jablonského ulici můžeme spatřit barokní kamenný erb z poloviny 18. století, kdy patřil dům Klášternímu Hradisku.

Na budově Sokolovny je umístěna pamětní deska na členy Sokola, kteří byli obětí světových válek. Další pamětní desky připomínají památku pěti zahynulých členů Dělnické tělovýchovné jednoty a letce, bratry Čtvrtlíkovy rovněž v Heydukově ulici. Pamětní deska na škole nám připomíná sokolského funkcionáře Eduarda Peřinu.

Na rohu Peřinovy a Heydukovy ulice stával u domu rodiny Stratilovy dřevěný

Drobné památky Černovíra

kříž s Kristem namalovaným na plechu, dole měl letopočet 1934. Stál zde jako připomínka starého pohřebiště, které bylo v těchto místech před výstavbou nového hřbitova. Při povodni v roce 1997 spadl štít domu na kříž a ten byl zničen. Snad zde jednou bude postavený kříž nový, jenž bude připomínat kosti mrtvých předků, které spočívají v zemi.

Hřbitovy, kříže, Boží muky i pamětní desky v nás mohou vyvolat vzpomínku. Úcta k mrtvým, k našim předkům i lidem neznámým patřila v naší společnosti k důležitým, její význam se zvyšoval právě na podzim. Listopad věnovaný památce zesnulých nás může vést k momentům zamyšlení se i nad našim osudem.

Chráněná oblast, která začíná na čer-

novířském území nás na pěších i cyklistických cestách může rozptýlit a zotavit, naučná stezka nám může dát poučení o zdejší přírodě. Divoké kačeny, jež se při mé návštěvě koupaly v řece, se nebály návratu černých virů, my bychom měli být pozorní k tomu, co nám příroda naznačuje.

Ján Kadlec

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na září tyto akce:

Lesy za Přemyslovicemi středa 7. září

Výcházka nejen pro seniory. Vydáme se k přemyslovickému zámku, poblíž něho zkusíme najít hrobku rodiny Bochnerů a dále sestoupíme lesními cestami k Čunínu kolem nových vodních nádrží pod Kozákem. Ráno společný odjezd autobusem v 9:30 (st. č. 1). Návrat vlakem do 13:30. Délka trasy asi 5 km.

Den pro přírodu na Plumlovsku

sobota 10. září

Sobotní dopoledne na lokalitách Pozemkového spolku Prostějovsko. U Jasének a U Bílých studýnek společně zkontrolujeme, vyčistíme a opravíme ptačí budky a hmyzí hotely. Ráno sraz na aut. zastávce v Plumlově v 8:45 (vhodný autobus jede z Prostějova v 8:20 ze st. č. 11). Návrat do Prostějova dle počasí mezi 12. a 14. hodinou.

Putování k Loupežníkovi

středa 14. září

Výcházka nejen pro seniory z Alojzova do Plumlova. Cestou najdeme tajemný menhir, vystoupíme na vrchol Chlum a zastavíme se u bývalého lomu Loupežník. Ráno společný odjezd autobusem do Alojzova v 9:30 (st. č. 12). Návrat z Plumlova do 14:30. Délka trasy asi 8 km.

Rozhledna Bukovka a přeměněné horniny Jeseníků

sobota 17. září

Tradiční geologická exkurze s RNDr. Tomášem Lehotským bude zaměřena na přeměněné horniny Jeseníků. Z Petrova nad Desnou se vydáme ke Skalní krčmě (opuštěný lom na mramor), prohlédneme si výchozy zajímavých hornin a vystoupáme k rozhledně na vrcholu Předního Bukového kopce. Dále se osvěžíme v lesním balneu a přesuneme se do Velkých Losin. Sraz účastníků bude ve stanici Petrov nad Desnou v 8:40 hod. Vhodný vlak odjíždí z Prostějova v 7:00 hod. Návrat k večeru. Délka trasy cca 12 km.

Zahradní odpoledne v Ekocentru Iris

úterý 20. září

Tvořivé odpoledne pro rodiny s dětmi i ostatní zájemce v zahradě Ekocentra Iris. Společně vysadíme popínavé rostliny pro zelenou fasádu, osázíme si netřeskové zahrádky pro skřítky, vyrobíme si květinové bomby apod. Začátek akce v 16 hod.

Naučná stezka Čehovice

středa 21. září

Podzimní vycházka nejen pro seniory si bude všimnout vodních prvků v zemědělské krajině. Z Bedihoště se vydáme k meandrům Malého potůčku a dále k biocentru Čehovice. Zde si projdeme část

naučné stezky a v případě dobrého počasí zamíříme i ke kapličky sv. Prokopa. Ráno společný odjezd vlakem do Bedihoště v 7:59, návrat autobusem do 13:30. Délka trasy 6 až 7 km.

Podzimní Spitznerovy sady a botanická zahrada

sobota 24. září

Připomeňme si 170. výročí narození Václava Spitznera, významného botanika a zakladatele Klubu přírodovědeckého v Prostějově, vycházku parkem nesoucím jeho jméno. Ohlédneme se do historie a povíme si něco o dřevinách, které v parku rostou nyní. Následně se přesuneme do nedaleké botanické zahrady obdivovat květy začínajícího podzimu. Sraz v sobotu v 10 hodin před kostelem sv. Petra a Pavla. Průvodcem bude Bc. Libor Marčan.

Městisko a lesy u Vícova

středa 28. září (státní svátek)

Výcházka nejen pro seniory povede okrajem vojenského újezdu přístupným o svátcích. Z Okluk se vydáme ke kamenné studánce ukryté v lese, poté sejdeme k cestě podél toku Hloučely a dojdeme k Městisku (zaniklé středověké město). V případě zájmu můžeme vystoupit na Ježův hrad. Výcházku ukončíme ve Vícově. Ráno společný odjezd autobusem do Okluk v 8:20 (st. č. 11). Návrat do Prostějova ve 13:30. Délka trasy 7 až 8 km.

Akce finančně podpořilo Statutární město Prostějov, Olomoucký kraj a Ministerstvo životního prostředí v rámci projektů „Mezigenerační aktivity v přírodě“ a „Budova, která učí“.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Kalousi ušatí v noci naříkavě hvízdají i na městských sídlištích

V posledních dnech se na členy Moravského ornitologického spolku obracejí lidé s dotazem, co je to za ptáky, kteří jim v noci hvízdají na sídlištích a v zahradách u domů. Málokdo ví, že jde o mláďata sov - kalousů ušatých.

V Přerově je nyní můžete slyšet v noci na Žižkově náměstí nebo na ulici Osmek.

Sovy se většinou chovají velmi tiše, a proto lidé netuší, že žijí i v těsné blízkosti domů, v zahradách a dokonce i na městských sídlištích. Výjimkou jsou mladí kalousi ušatí, kteří se po opuštění hnízda rozletí do okolí a žadoní o potravu od svých rodičů. Z různých stran je potom slyšet opakované a vytrvalé, naříkavé hvízdání.

Kalous ušatý je naší nejběžnější sovou, která hnízdí v polních remízcích, v sadech a zahradách. Vlastní hnízdo si nestaví, protože hnízdí ve starých hnízdech dravců, vran a strak. Kalousi začínají hnízdit velmi brzy, často již koncem zimy. Samice snáší 3 až 7 vajec, na nichž sedí 28 dní. Mladí kalousi opouští hnízdo po měsíci od narození, ale ještě další 2 – 3 týdny je rodiče krmí a učí lovit. V té době jsou nejvíce slyšet, ale jen málokdo je viděl. Ve dne jsou totiž ukryti v hustých větvích převážně jehličnatých stromů. Pokud se chcete podívat, jak

vypadají mladí kalousi, tak si je můžete prohlédnout na Videokanále MOS: <http://youtu.be/UKjdWaxQres>.

Text a foto: Jiří Šafránek

Poštolky rudonohé se objevily na Hané

V těchto dnech se v polích na Olomoucku, Prostějovsku a Vyškovsku můžete setkat s neobvykle zbarvenou poštolkou. Jde o poštolku rudonohou, která k nám vzácně zalétá koncem léta. Díky kroužkování se zjistilo, že někteří ptáci pocházejí z Maďarska, kde hnízdí v otevřené krajině.

Nejpestřejší jsou zbarvení samci, kteří tak trochu připomínají papoušky. Mají modrošedé tělo a křídla, matně červené kalhotky a podocasí. Nohy a ozobí mají sytě oranžové. Mladí ptáci jsou převážně hnědí s šedým odstínem. Samice mají modrošedá záda a rezavo běžové břicho a hlavu. Tváře bílé a černou kresbu kolem oka a krátký černý vous.

Prohlédnout si ji můžete i na videu: <https://youtu.be/s0UDPrsflBo>.

Živí se velkými létajícími hmyzem, jako jsou kobylky, sarančata nebo kudlanky. Nepohrdnou ani drobnými hlodavci. U nás loví i hraboše a tím pomáhají našim zemědělcům. Svou kořist vyhlíží z vyvýšených míst, proto často sedí i na drátech elektrického vedení.

Poštolky rudonohé se u nás neobjevují každoročně, jejich výskyt je ojedinělý a spíše výjimečný. Ornitologové se proto nyní vydávají do polí a hledají místa, kde se zdržují. V předchozích letech se objevovaly i na Přerovsku, Kroměřížsku a Uhersko Hradištsku.

Jiří Šafránek
Foto: Patrik Spáčil
Video: Jarmila Kačírková

Kritická sezóna pro sýčky: vajíčka z téměř poloviny hnízd zůstala neoplozená či zastydla

Praha, 10. srpna 2022. Výsledky letošní hnízdění sezóny sýček obecných nejsou povzbudivé. Ornitologové z Ústavu biologie obratlovců AV ČR a České společnosti ornitologické spočítali pouze 62 mláďat u 26 párů. Toto číslo je podobné loňským součtům, což znamená, že se populaci kriticky ohrožené sovy zatím nedaří výrazně posílit a stále v Česku balancuje na hranici přežití.

Letošní rok vědce znepokojilo, že na téměř polovině kontrolovaných hnízd zaznamenali neoplozená či zastuzená vajíčka. Na vině může být chladné počasí, ale také příbuzenské páření, jež v malé a izolované sýččí populaci může způsobovat sníženou schopnost reprodukce.

Druhou špatnou sezónu v řadě prožívají v Česku sýčci obecní. Zatímco rok 2020 byl

pro sýčky velmi úspěšný s 95 vyvedenými mláďaty díky nadbytku hrabošů, roky 2021 a 2022 ornitologové hodnotí jako slabé. „Letos jsme v jádrové populaci v severozápadních Čechách spočítali jen 62 mláďat. Loni to bylo 56. Kvůli slabé loňské sezóně je letos málo nových samečků, kteří hnízdí poprvé, hledají nová teritoria a samičky a posilují populaci. Zaznamenali jsme celkem 59 volajících sa-

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Kritická sezóna pro sýčky: vajíčka z téměř poloviny hnízd zůstala neoplozená či zastydla

mečků, loni to bylo 68 samečků. Menší počet samců se promítl také do bilance hnízdění. Letos jsme spočítali jen 26 snůšek sýčků, o šest méně než loni,“ vysvětluje Martin Šálek, koordinátor ochrany sýčků z Ústavu biologie obratlovců AV ČR (ÚBO AV ČR) a České společnosti ornitologické (ČSO).

Většina ze zjištěných hnízdění v severozápadních Čechách probíhala ve speciálních budkách pro sýčky. „Z celkových šestadvaceti hnízdění bylo třináct v budce, jeden pár zahnízl v hnízdě vlně pro synantropní sovy a dva páry hnízdl v dutinách v budovách. Sýčci proto rádi využívají budky, které vyvěšujeme do jejich teritorií a speciálně zabezpečujeme, aby se do nich nedostali predátoři, jako jsou kuny, kočky a další,“ vysvětluje Martin Šálek.

Špatnou zprávou je, že na jedenácti hnízdech ornitologové zjistili neoplozená či zastuzená vajíčka a některé snůšky byly dospělými sýčky zcela opuštěné. „Celkem 5 snůšek bylo kompletně neoplozených či zastuzených. Existují dvě pravděpodobné příčiny či jejich kombinace – chladné počasí v některé fázi inkubace a vliv příbuzenského páření, které může vyústit ve sníženou schopnost reprodukce (tzv. inbrední depresi). I když naše předchozí analýzy genetické variability sýčků zatím neukazují vysokou míru inbreedingu (příbuzenského křížení), v malých a izolovaných populacích, jaké sýček v Česku má, je páření mezi příbuznými nevyhnutelné a může být pro sýčka velkým problémem do budoucna, pokud se přirozeně nepodaří posílit stávající populaci,“ dodává Martin Šálek.

Dříve nejpočetnější sova je teď tou nejohroženější

Sýček obecný patří v Česku mezi kriticky ohrožené druhy a s počtem zhruba posledních sto párů je na pokraji vyhynutí. Dlouhodobým hlavním důvodem, proč sýček ubývá z české krajiny, je velkoplošné intenzivní zemědělství vedoucí ke ztrátě pestrosti krajiny, velkým lánům a úbytku krajinných prvků, které jsou pro sýčky i další obyvatele krajiny zcela zásadní. Z naší dříve nejpočetnější sovy čítající desítky tisíc párů je nyní sova nejohroženější, jejíž páry se počítají už jen na desítky.

I z tohoto důvodu byl pro sýčka v roce 2020 vypsán záchranný program pod záštitou Ministerstva životního prostředí s cílem stabilizovat populaci na alespoň tisíc párů, zajistit její životaschopnost a plošné rozšíření. „Aby se dařilo populaci stabilizovat a také

posilovat, je potřebné úzce spolupracovat se zemědělci, kteří jsou naši hlavní spojenci při ochraně sýčků a jejich spolupráce si vážíme. Domlouváme umístování budek, berliček na louky, šetrnější hospodaření a zároveň zabezpečujeme nebezpečné technické pastě, jako jsou napáječky pro dobytek či sudy s vodou, kde se mohou sýčci utopit,“ popisuje Martin Šálek.

Nebezpečnou pastí jsou také prázdné sudy. „Při letošním monitoringu jsme na dně prázdného sudu našli mládě sýčka, které ještě nedovedlo létat. Bez naší pomoci by se ven nedostalo a v sudu by zahynulo. Zabezpečit sud přitom není složité. Jestliže nádobu nepoužíváme, otočíme ji dnem vzhůru. Když ji používáme, umístíme do ní plovák, který může být z dřevěných prken či pěnový, a připevníme pruh drátěného pletiva na okraj, aby případné oběti vylezly ven. Tak lze zachránit život nejen sýčkům, ale i všem dalším živočichům, kteří by do sudu spadli,“ sděluje Martin Šálek.

Ochránci sýčků pravidelně navštěvují zemědělce i majitele pozemků, kde sýčci žijí, aby diskutovali, jak sovy společně chránit. „Chceme zemědělcům vyjit vstříc a pochopit životní situace, které zažívají v souvislosti se sýčkem. Také zmapovat faktory, které brání farmářům aktivně se zapojit do ochrany sýčka, a hledat způsoby, jak zemědělce v ochraně sýčka podpořit,“ doplňuje Martin Šálek.

Úprava prostředí pro sýčky

Ornitologové letos ve spolupráci se správou silnic ve Středočeském a Ústeckém kraji zajistili neobsekávání okrajů frekventovaných silnic v okolí hnízdišť sýčků. „Chceme tak snížit riziko, že sýčky srazí vozidlo v průběhu hnízdění od května do července, kdy ptáci loví na posečených porostech. A právě travnaté silniční příkopy v tuto dobu představují preferované loviště v jejich teritoriích. Ostatní lovecké biotopy, např. pole a louky, jsou v době hnízdění zarostlé vysokou a hustou vegetací bránící lovu kořisti. Domlouváme proto se zemědělci tzv. pásovou seč, při které vytvoří pro sýčka vyhovující mozaiku posečených a neposečených ploch,“ popisuje Martin Šálek.

Sýčci – cestovatelé

Ochránci sýčků se zaměřují také na kroužkování mláďat a dospělců, které jim při zpětném odchytu řekne více o dlouhověkosti, přežívání, stabilitě teritorií a rozptýlu mláďat. „Na základě předchozích studií se předpokládalo, že mladí sýčci se nejčastěji rozptylují

do 10 km od místa narození a dospělí mají dlouhodobá stálá teritoria. Naše výsledky tuto představu zpochybňují. Například při kontrole hnízdící samice na Nechanicku jsme zjistili, že se jedná o ptáka kroužkovaného jako mládě v Hesensku ve středním Německu, 256 km místa od místa narození! Jedná se tak o nejdelší přelet kroužkovaného sýčka evidovaného v databázi Kroužkovací stanice Národního muzea,“ říká Martin Šálek.

Neméně zajímavým výsledkem je dálkový přesun dospělého samečka s dlouhodobým stabilním teritoriem. „Tento pták byl kroužkovaný jako dospělý na Litoměřicku, kde několik let v páru úspěšně hnízdl v budce. Při jarním monitoringu však byla lokalita (i přes několik kontrolních návštěv ornitologů) neobsazená, a tak jsme se domnívali, že sýček nepřežil zimu. O to více jsme byli překvapeni, když nám v průběhu června přišlo zpětné hlášení tohoto sýčka z jednoho sídliště v Mostu, 31 km od místa kroužkování. Bohužel sýček zemřel, zřejmě po nárazu do skla či budovy,“ uzavírá Martin Šálek.

Počet mláďat sýčků:

2017: 37
2018: 43
2019: 66
2020: 95
2021: 56
2022: 62

Počet dospělých volajících samců sýčků:

2017: 65
2018: 59
2019: 56
2020: 62
2021: 68
2022: 59

Kontakt pro další informace

Martin Šálek,
salek@birdlife.cz, 775 954 318

Muzeum a galerie v Prostějově zve

Vážení návštěvníci, přátelé a příznivci MGP,

přijměte pozvání na mimořádnou akci, která se uskuteční v pátek 2. 9. ve 13:30 hodin při příležitosti slavnostního setkání k výstavě 70 let VÚ 8280 / 601. skupina speciálních sil generála Moravce. Pro veřejnost je připraven speciální program, který za příznivého počasí zahájí ve 13:30 hodin seskok parašutistů na náměstí T. G. Masaryka přímo před budovou muzea. Využijte od 14:30 hodin bezplatného vstupu na výstavu a zúčastněte se diskuze s autorem Tomášem Mišlanem.

Pro všechny zájemce připomínáme, že vojenská posádka v Prostějově pořádá téhož dne 2. 9. od 9:00 hodin na letišti Prostějov Den otevřených dveří. Doporučujeme tak návštěvu obou akcí spojit a užít si den nabitý vojenskou technikou a historií!

S pozdravem

Mgr. Markéta Hamzová
tisková mluvčí
Muzeum a galerie v Prostějově
nám. T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov
mobil: 770 128 305
mhamzova@muzeumpv.cz
www.muzeumpv.cz

To je radosti! První chvíle velbloudů v novém!

V únoru roku 2021 do zoo přicestoval pár velbloudů jednohrbých. Dnes si užívají svého nového domova v podobě rozlehlého venkovního výběhu, kde je mohou spatřit i návštěvníci. „První chvíle po vypuštění projevovali tak ohromnou radost, že se o ni chceme podělit. Nové bydlení většinou potěší každého, ale ne každý umí nadšení projevit. U velbloudů však nebylo pochyb o tom, že jsou nadmíru spokojení,“ uvádí zooložka RNDr. Libuše Veselá.

CHOV V ZOO OLOMOUC

Velbloudy jednohrbé jsme v minulosti již chovali, a to v letech 1989-2005. V Evropě se tato domácí zvířata příliš nechovají. Kromě Zoo Olomouc bychom je našli v Zoo Dvůr Králové a Zoo Vyškov.

OBECNÉ INFORMACE

Zatímco divoká forma dvouhrbého velblouda dodnes žije ještě v poušti Gobi, u jednohrbých velbloudů není známý divoký

předek. Pravděpodobně byl poprvé domestikován na Arabském poloostrově nebo v severovýchodní Africe asi před 4 000 lety. V současné době se chová především v severní Africe, na Arabském poloostrově, Pákistánu a Indii. V některých oblastech vytváří polodivoké populace. V Austrálii, kde byl dovezen v polovině 19. století, žije divoce až půl milionu velbloudů. Velbloudi se pouštním podmínkám umí neskonalé dobře přizpůsobit. Úzké štěrby nozder se při písečné bouři semknou a brání pronikání jemných pískových částic. Uši chrání husté chomáče srsti a oči dlouhé dvojité řasy. V případě nutnosti zakryje velbloud oční bulvu průhledným víčkem a začne slzet, aby vyplavil případná zrnka písku. Pociťuje-li velbloud ohrožení, či se potřebuje bránit, používá 3 zbraně. Kouše, kope a plive. Sliny s bachorovou tekutinou dlouho stříádá, ve chvíli, kdy je munice dostatek, vyhledá terč

a plivne. Agresivní bývají převážně samci v říji, případně samice, když brání svá mláďata..

Iveta Gronská
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

Knihovna města Olomouce

SOUTĚŽ

Vyhlašujeme soutěž o audioknihu Vlastimila Vondrušky, populárního autora českých historických románů – otázky v oddělení pro dospělé čtenáře nebo na www.kmol.cz

8. 9. 17 hodin

nám. Republiky – **Kterak se pedagog teraristou stal** – Pavel Javůrek, který se podílel na expozici terárií v ZOO Olomouc, bude putavě povídat nejen o hadí rodině

9. 9. 13 – 20 hodin, 10. 9. 10 – 16 hodin

nám. Republiky – **Čítárna u kašny** – setkání ve veřejném prostoru spojené s možností začíst se do jedné z nabízených knih. Každý si může jako dárek knihu odnést domů.

10. 9. 8 – 14 hodin

nám. Republiky – **Ztratil se Zajda** – soutěž u příležitosti Dnů evropského dědictví plná chytrých úkolů s detektivem McKoumesem pro malé a s detektivem Štikou pro starší děti

10. 9. v 10, 11, 12, 13, 14 a 15 hodin

pobočka Brněnská – **komentovaná prohlídka vily Františky Lipčkové** v rámci Dnů evropského dědictví

14. 9. v 10 hodin

pobočka Neředín – **Barvičky** – setkání nejmenších dětí a jejich doprovodu v rámci projektu S knížkou do života – Bookstart. Dospělé potěší tipy na zajímavé dětské knížky

15. 9. v 10 hodin

nám. Republiky – **Co je chytré zařízení?** – díky spolupráci s organizací SeniorOn poznáme nové technologie jako chytrá televize, hodinky, náramky... a pochopíme co je chytrá domácnost

18. 9. v 13 – 18 hodin

Smetanovy sady – **kvízy a soutěže** na stánku knihovny v rámci akce **Bezpečná cesta do školy**

19. 9. 15 – 18 hodin

nám. Republiky – **Klub deskových her** – přivítáme každého, do má chuť si zahrát stolní hry. Hry si lze půjčit domů. Tel. 585 545 123, dospela@kmol.cz

20. a 27. 9. v 15 hodin

náměstí Republiky – **Robotické hračky** – kroužek pro děti od 9 let, které budou programovat sestavené LEGO hračky. Přihlášky 585 545 123, internet@kmol.cz

21. 9. v 11:30

pobočka Holice – **Mozkový jogging** – nápady, jak si udržet mozek ve formě i v pozdějším věku

21. 9. v 17:30 hodin

freskový sál ZŠ Komenium – **Noc literatury**, kterou společně připravily tři olomoucké knihovny. Herci Jaroslav Krejčí, Roman Vencel, Naděžda Chroboková-Tomicová a Natálie Tichánková z Moravského divadla a olomoucký rodák Bořek Joura budou číst úryvky ze současné zahraniční literatury. Z historického sálu se následně přesuneme na Olodvorek, kde bude večer neformálně a s hudbou pokračovat.

22. 9. v 15 hodin

nám. Republiky – **Práce s 3D pery** – kreativní práce s moderními technologiemi pro děti od 8 let. Mohou se zapojit i dospělí. Přihlášky 585 545 123, internet@kmol.cz

26. 9. v 17 hodin

pobočka Jungmannova – **Roboti** – kroužek pro děti od 9 let, které si sestaví z LEGO stavebnice svého robota a naučí se ho naprogramovat. Rezervace 585 545 123, internet@kmol.cz

27. 9. 13 – 17 hodin

pobočka Holice – **Cestování nás baví** – společné setkání a povídání o místech, která máme rádi

29. 9. v 17 hodin

nám. Republiky – **Literární stand-up Pavla Tomeše** – známý komik a autor zve k příjemnému povídání o literárních věcech kolem nás. Nutná rezervace 585 545 123, nebo besedy@kmol.cz

4. 9. 13 – 17 hodin

pobočka Holice – **Podzimní turnaj v Dobble** – soutěž v oblíbené hře. Nutno se přihlásit předem osobně, 730 815 717 nebo holic@kmol.cz

6. 10. v 16:30 hodin

pobočka Jungmannova – **Hrdinové nebo kolaboranti?** – poměry na olomouckém policejním ředitelství v období 1939 – 1945 přiblíží Petr Vaněček

6. 10. v 16 hodin

nám. Republiky – **Klasicismus a romantismus – Anglie, Francie a Čechy 18. století** s Mgr. Věrou Mičkovou v rámci cyklu besed věnovaných umění

VÝSTAVY

Pobočka Brněnská zve na Kláru Smolíkovou a její veselé komiksové obrázky

Budovu na náměstí Republiky oživuje bulharský umělec Alexandr Genov a jeho ilustrace knih „Muž, který se směje“ od Victora Huga, „Cortés a Montezuma“ od Maurice Collise a „Pán prstenů“ od J.R.R. Tolkiena

Na pobočce Jungmannova si nenechte ujít malbu a fotografie přírody autorky Věry Krajňákové, výstavu zahájíme vernisáží 20. 9. v 16:30 hodin

Muzeum Rýmařov

Milí přátelé,

rádi bychom vás pozvali na akce, které jsme pro vás připravili.

V sobotu 3. září 2022 v 16 hodin v Galerii Octopus zahájíme výstavu soch, obrazů, kreseb a fotografií sobotinského sochaře, malíře a básníka JIŘÍHO JÍLKA (1925-1981) s názvem SATÝR V KRUHU MÚZ. Výstava sobotinského výtvarníka představí netradičně jako malíře krajinomaleb a figurálních námětů, vystaveny budou také jeho brilantní kresby a dobové fotografie z jeho ateliéru.

K této výstavě pak ve čtvrtek 6. října v 17 hodin proběhne ve velkém sále Galerie Octopus promítání unikátního videodokumentu vzniklého na základě rozhlasového pásma Jiří Jílek: sobotinský sochař, malíř a básník Jana Slavotínka z roku 1984.

Současné s výstavou Jiřího Jílka zahájíme v komorním prostoru Galerie Pranyř výstavu fotografií a kreseb VZPOMÍNKA NA MIROSLAVA KOVALA, vynikajícího výtvarníka a kurátora Galerie Jiřího Jílka v Šumperku, který nás nečekaně opustil 15. června. Výstavu k uctění památky pana Miroslava Kovala (1944-2022) zahájí historik umění Jaromír Zemina. Obě výstavy pak potrvají do 30. října 2022.

Nenechte si také ujít MIMOŘÁDNÉ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY externí expozice textilnictví muzea V BUDOVĚ HEDVA ČESKÝ BROKÁT, které proběhnou v termínech: 7. 9. a 21. 9. a to vždy v 10:00 a ve 14:30. Je nutné se předem rezervovat na emailu icko@inforymarov.cz či telefonicky na 554 212 381. Těšit se můžete na DIVADELNÍ SCÉNKY S KOSTÝMOVANÝMI

LETNÍ SEZÓNA 2022 květen – září

externí expozice v budově
HEDVA ČESKÝ BROKÁT, s.r.o.

květen, červen, září
út + čt + so
9:00–12:00, 13:00–16:00
červenec, srpen
út + st + čt + pá + so
9:00–12:00, 13:00–17:00
100 Kč (základní), 50 Kč (snížené)

KAPLE V LIPKÁCH
(květen na objednání: 554 212 381)
červen – září
út + čt + so
9:00–12:00, 13:00–17:00
50 Kč (základní), 30 Kč (snížené)

PROHLÍDKY MĚSTA
červen – září
středa 10:00, 14:00
30 Kč (základní), 20 Kč (snížené)

Více na:
tel.: 554 212 381
e-mail: icko@inforymarov.cz, muzeum@inforymarov.cz
www.muzeumrymarov.cz, www.inforymarov.cz
facebook: [@muzeumrymarov](https://www.facebook.com/muzeumrymarov), [@inforymarov](https://www.facebook.com/inforymarov)

HERCI a podíváte se rovněž do PROVOZU TEXTILKY.

V otevírací době můžete rovněž navštívit barokní KAPLI V LIPKÁCH či GALERII MARIE KODOVSKÉ, rýmařovské insitní básničky a art brut výtvarnice.

Sledujte nás na: www.muzeumrymarov.cz, facebook [@muzeumrymarov](https://www.facebook.com/muzeumrymarov) nebo instagram [@muzeumrymarov](https://www.instagram.com/muzeumrymarov).

Těšíme se na setkání s vámi!
S přáním krásného konce léta a nadcházejícího podzimu

Michal Vyhlídal

Myslivecký spolek Blata Hněvotín za podpory Koruny České (monarchistické strany Čech, Moravy a Slezska) si Vás dovoluje pozvat na sedmé setkání myslivců a přátel myslivosti

K počtě sv. Václava

v neděli 25. září 2022 od 9.00 hod
v areálu „Výrovka“ při cestě z Hněvotína do Bystročic

Program:
Trubači Koruny České
Historický spolek Kirri z Pňovic
Soutěž ve střelbě na americký trap o pohár sv. Václava (zbraň, doklady a náboje s sebou)
C. a K. Polní Kařina

Přehled kulturních akcí ve Velké Bystřici – září 2022

Město Velká Bystřice

Lidový rok® – mezinárodní folklorní festival CIOFF

2. 9. (pá) 20:00 – 21:30 • amfiteátr – koncert: **DOCUKU** populární folklorbeat z ValMezu

3. 9. (so) 10:00 – 22:00 • amfiteátr, Zámecké náměstí

10:00 Hrajeme pro vás – soubory se představují

15:00 Debe decke tak belo – pořad folklorních souborů dospělých

18:00 Mužičky – hudební pořad s lidovými muzikami ZUŠ

20:00 SLUK – legenda slovenského folkloru

22:00 Noční perličky

4. 9. (ne) 9:00 – 18:00 • amfiteátr, Zámecké náměstí

9:00 mše

10:00 Na návsi i za stodolou – pořad dětských FS

15:00 V dobrym zme se zešle – festivalový galaprogram

16:30 rozloučení s hosty – závěr festivalu se zahraničními soubory

Doprovodné programy: jarmark (sobota od 9 hod.), výstavy, poutové atrakce, regionální gastronomie. Vstup volný.

3. – 4. 9. (so - ne) 9:00 – 17:00 • sportovní areál Na Letné

Sportovní mláď CUP

Turnaj mladších a starších žáků v házené.

9. 9. (pá) 20:00 – 22:00 • amfiteátr

Promítání v amfiteátru: **Známi neznámí**

Hofkoslada komedie o partě českých a slovenských přátel, kteří se sejdou v pražském bytě, aby oslavili příchod Nového roku. Znají se už dlouho a i toto setkání by se neslo v duchu klasické silvestrovské oslavy, kdyby... Kdyby se nenarodil zdánlivě nevinný nápad: dát všechny mobilní telefony na stůl a nahlas sdílet každou doručenou zprávu a dát na hlasitý odposlech každý přichodzí hovor. Kolik toho o sobě nesmíme vědět, abychom mohli zůstat přáteli, milenci, manželé, rodiče...? Stačí jeden večer a z dobrých známých se stanou neznámí. Adaptace světoznámé předlohy Naprostí cizinci z pera scenáristy Petra Jarchovského. (text CinemArt) Vstupné dobrovolné, občerstvení zajištěno, při nepříznivém počasí nepromítáme.

10. 9. (so) 9:00 – 12:00 • hřiště Na Letné a okolí

Dětský závod zdatnosti

TJ Sokol zve děti k závodům. Pro děti rozdělené podle věku do 6 kategorií budou připraveny různé úkoly. Běží se ve dvojicích a ti nejmladší v doprovodu rodičů.

10. 9. (so) 9:30 – 23:00 • obce mikroregionu Bystřička

Veřejná cyklistická poznávací jízda mikroregionem Bystřička a den mikroregionu. Mapky získáte na obecních úřadech mikroregionu Bystřička, v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice (út – pá 9:30 – 18:00, so – ne 11:00 – 19:00), v informačním centru v podloubí radnice na Horním náměstí v Olomouci nebo v den konání akce na jednotlivých kontrolních místech.

Zahájení veřejné cyklistické poznávací jízdy proběhne od 9:30 v amfiteátru v Zámeckém parku ve Velké Bystřici, kde účastníci obdrží kompletní informace a malé pohoštění. Toto zahájení není povinné a účastníci si trasu přes jednotlivé obce mohou zvolit individuálně, včetně nástupního místa. Nevybírání se žádné startovné ani vstupní poplatek. Každý účastník obdrží za své přítomnosti na daném místě jen jedno razítko. Razítko získáte na místech vyznačených v mapce v době od 10 do 17:30 hod. Za jedenáct potvrzených návštěv obcí mikroregionu obdrží návštěvník pivo nebo nealkoholický nápoj a drobné občerstvení. Bude také zařazen do losování o věcné ceny. Sběr vyplněných karet proběhne v Tršicích sportovní areál „Na Kopci“ ve stánku mikroregionu Bystřička v době od 14:00 do 17:30 hod.

Program v Tršicích sportovní areál „Na Kopci“:

12:00 – 14:00 Vlast'a Macík - reprodukovávaná hudba

15:00 – 16:00 Mňága a Žďorp

17:00 – 18:00 Elán revival

18:30 – 19:00 vyhodnocení cyklojízdy, losování cen

19:30 – 21:00 KERN

22:00 – 23:00 Support Lesbiens

23:00 – 01:00 Rockotéka s Vlast'ou Macíkem

Všechny srdečně zve pořadatelská obec Tršice a zástupci obcí Mikroregionu Bystřička.

16. 9. (pá) 19:00 – 22:00 • amfiteátr

Pink Floyd: Distant Bells

V pátek 16. září 2022 se můžete těšit na koncert revivalové skupiny PINK FLOYD Tribute band. Předprodej vstupenek probíhá v KIC Velká Bystřice, na zahrádce minipivovaru Tvarg ve Velké Bystřici a v IC Olomouc v podloubí radnice. Vstupné v předprodeji 150 Kč, na místě 300 Kč. Předprodej KIC Velká Bystřice, út – pá 9:30 – 18:00 hod., so – ne 11:00 – 19:00 hod.

17. 9. (so) 11:00 – 22:00 • Zámecké náměstí, amfiteátr

Tvargle fest

Gastrofestival zaměřený na tvarůžky a pivo. Dobré jídlo nejen z tvarglí, řemeslná piva a piva z minipivovaru, exkurze do minipivovaru TVARG a tvarůžkárny, hudební vystoupení (Leon, kapela Ptáci, MS Band), divadlo pro děti, nafukovací atrakce.

24. 9. (so) 17:00 – 19:00 • galeriezet Klára Sedlo: Nekonečná krajina – vernisáž výstavy obrazů

25. 9. (ne) 8:00 – 12:00 • Zámecké náměstí

Bystřické selské trhy

Květiny, sazenice, jablka, hrušky, švestky i další plody zahrad, lahodný burčák – to jsou hlavní lákadla podzimního selského trhu.

TERNO SUPERMARKET

Partner Zeleného kruhu Olomouc

DEN REGIONU BYSTRICKA - TRŠICE
spojený s veřejnou cyklistickou poznávací jízdou regionem Bystřička a Tršickými hody

10. 9. 2022

Zahájení veřejné cyklistické poznávací jízdy se koná 10. 9. 2022 v 9:30 v amfiteátru v Zámeckém parku ve Velké Bystřici, kde účastníci obdrží kompletní informace a malé pohoštění. Toto zahájení není povinné a účastníci si trasu přes jednotlivé obce mohou zvolit individuálně.

PROGRAM V TRŠICÍCH
FOTBALOVÝ AREÁL „NA KOPCI“
12:00 – 14:00 VLAST'A MACÍK
- REPRODUKOVANÁ HUDBA
15:00 – 16:00 MŇÁGA A ŽĎORP
17:00 – 18:00 ELÁN REVIVAL
18:30 VYHODNOCENÍ CYKLOJÍZDY, LOSOVÁNÍ VÝHER
19:30 – 21:00 KERN
22:00 – 23:00 SUPPORT LESBIENS
23:00 – 01:00 ROCKOTÉKA S VLAST'OU MACÍKEM
Po celou dobu programu je vstup volný. Bohaté občerstvení zajištěno.

DOPROVODNÝ PROGRAM
sklápění hrací, malování na obličej, katoteka, fotobuska
Mapky získáte na jednotlivých obecních úřadech obcí regionu Bystřička, v informačním centru v podloubí radnice na Horním náměstí v Olomouci a v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice v době út-Pá 9:30-18 hod., So-Ne 11-19 hod., v den konání akce na jednotlivých kontrolních místech.
Všechny srdečně zve pořadatelská obec Tršice a zástupci obcí Mikroregionu Bystřička.

TVARGLE FEST
17 ZÁŘÍ 2022

VSTUP ZDARMA

AMFITEÁTR ZÁMECKÝ PARK / VELKÁ BYSTRICE U OLMOUCE
GASTROFESTIVAL ZAMĚŘENÝ NA TVARŮŽKY A PIVO

LEON / KAPELA PTÁCI
MS BAND / SOUTĚŽE
TRAMTARIE - DIVADLO PRO DĚTI
EXKURZE DO PIVOVARU A TVARŮŽKARNY
NAFUKOVACÍ ATRAKCE PRO DĚTI

OBNOVA STARÉ VODY

16. - 18. září Stará Voda

Mezinárodní skautský projekt obnovy poutního místa. Přijďte na jarní pracovní vikend. Objevte kouzlo Staré Vody.

pátek
večer - příjezd
sobota
od rána práce v celém areálu Staré Vody po 15. h - odpočinek, posezení u ohně, zábava
večer - průvod ke Královské studánce, kytary a zpěv
neděle
dopoledne - dokončení prací, balení a odjezd

www.obnovastarevody.skauting.cz

Město Velká Bystřice 2022

Mezinárodní folklorní festival CIOFF

Lidový rok®

Sobota 3. 9.
10 h | **HRAJEME PRO VÁS** | soubory se představují
15 h | **DEBE DECKE TAK BELO** | folklorní soubory dospělých
18 h | **MUŽIČKY** | lidové muziky ZUŠ

Pátek 2. 9.
20 h | **DOCUKU** | populární folklorbeat z ValMezu

Neděle 4. 9.
9 h | **MŠE** | kostel Svaté sv. Jana Křtitele
10 h | **NA NÁVSI I ZA STODOLOU** | dětské FS
15 h | **V DOBRYM ZME SE ZEŠLE** | festivalový galaprogram
16:30 h | **ROZLOUČENÍ S HOSTY** | závěr festivalu se zahraničními soubory

Účinkují:
JATELKA - Moravská Nová Ves
KAŠAVJÁNEK - Zlín
SLUNICKO - Rokycany
BARTOŠOV SOUBOR - Zlín
LIPINA - Vracov, ROKYTI - Rokycany
RECKE TANCE - Mlýnský Stroupek
VRTEK - Opava
UGANDAN DANCERS BAND - soubory i lidové muziky z Velké Bystřice
Zahranční host: **BAWUQUINHAS** - kapelníci souborů **OPRAŠENÉ KOPCE** - Zlín

Doprovodný program:
ŘEMESLNÝ JARMARK
BOHATÉ OBČERSTVENÍ A POUTOVÉ ATRAKCE
na Zámeckém náměstí
VÝSTAVY v galeriích a kulturním centru
REGIONÁLNÍ GASTRONOMIE

Kulturní a informační centrum Velká Bystřice
Zámecké náměstí 79
tel.: +420 734 236 506, 724 080 298

Město Velká Bystřice

www.velkabystrice.cz, e-mail: kic@vbystrice.cz

Kulturní lázně regionu

O pohár předsedy MS Slatinice

Myslivecká chata Lumpík, stojící v krásném prostředí na okraji obce Slatinice, se svým venkovním barem a střelnicí byla v sobotu místem konání každoročního střeleckého klání „O pohár předsedy zdejšího mysliveckého spolku.“ Toto střelecké klání sestávalo z loveckého kola - střílelo se 1× na 20 terčů dále z automatického trapu střílelo se 1× na 20 terčů a 6-ti členů finále na automatickém trapu.

Letošní počet střelců byl menší, než obvykle, sešlo se 29 střelců, z toho byly dvě ženy, které tyto střelby absolvují každoročně. Jejich jména jsou na olomouckou vcelku známa, je to Soňa Navrátilová a Marie Olšanská. Na menší účasti dle zjištění pořadatelů mají vliv souběžně konané střelby, které dnes probíhají na šesti místech v nedalekém okolí.

„Dámy a pánové,“ těmito slovy zahájil svou uvítací řeč předseda pořádacího Mysliveckého spolku Slatinice Lubomír Vymazal. „Dovolte, abych Vás přivítal jménem svým a MS Slatinice na naší střelnici. Počasí se nám oproti minulým dnům trochu umoudřilo, nebude takové horko. Přeji Vám všem mnoho, mnoho sportovních úspěchů ve střelbě. Odměny pro Vás jsou samozřejmě nachystány. Hlavním rozhodčím je Vlastimil Korec, zapisovatelka Tereza Vařeková, správce střelnice Martin Vařeka.“ Losování proběhlo způsobem, že zapisovatelka řekla jméno střelce a předseda vytáhl z osudí číslo. Po jeho ukončení předseda MS „ještě jednou Vás všechny vítám a předávám slovo rozhodčímu.“

Rozhodčí Korec rovněž přivítal nastoupené střelce na slatinické střelnici a postupně je seznámil s průběhem a podmínkami střelby. „Lovecké kolo proběhne

podle střeleckého řádu, jen u dvou střelů bude druhý holub vypuštěn až po první ráně, času bude dost, není třeba spěchat. Baterka samozřejmě rozhoduje. Protesty se budou řešit hned, ne až po nějaké době. Vyšší kauce stanovíme podle stárí, vzhledu a výši měsíčního příjmu, jsou zde důchodci.“ Hned však zaznělo „škodolibé“ v září dostanou přidáno. „Má někdo nějaký dotaz? Nikdo nic. Proto svolávám Českomoravské myslivecké jednoty a střelctví zdar,“ zahřmělo zdar. Za deset minut nastoupí první šestka na lovecké kolo. Tímto byla dnešní střelecká soutěž zahájena.

Jelikož je tato akce příležitostí také pro občany obce, jak zdravotní procházkou strávít příjemný sobotní den i se svátečním obědem. K tomu připravili myslivci pod vedením kuchaře Ondřeje Vymazala a pomocníků Jaroslava Vychodila a Vítězslava Hartmana pro návštěvníky a účastníky výborný zvěřinový guláš a co by to byl za sváteční oběd bez řízku přes půl talíře. Výčep obsluhoval tradičně Rudolf Novák a pomocníci Tomáš Hudec a Pavel Merta. Kdo měl masa málo a venku nasál závan voňavého kouře, tak vyšel nahoru, kde se na něj usmívala grilovaná krkovička, opečovaná Bc. Jakubem Formanem a Vladimírem Vrbou. Ve stínu zcela zakrytého venkovního příjemného posezení přišlo vhod i kafičko, nějaká sladkost

a nechybělo samozřejmě pivečko, kofola, pro návštěvníky i něco ostřejšího. To všechno bylo možno zakoupit v horním baru, který měla na povel stará garda, ale přesto, abych někoho náhodou neurazil,

Nástup střelců.

Pomník maršálu Radeckému

Vážené dámy a pánové, členky a členové i podporovatelé snahy obnovit na Malostranském náměstí Radeckého pomník, před časem jsme avizovali zářiové setkání na Malostranském náměstí. Setkání se uskuteční s cílem znovu upozornit na snahu obnovit Radeckého pomník

V příloze si dovoluji zaslat Vám pozvánku na podvečer 21. září 2022

Bude v té době před komunálními volbami a někteří kandidující mají obnovu pomníku přímo v programu (SPOLU).

Věřím, že se sejdeme v počtu co největším a veřejně tak vyjádříme znovu své přesvědčení o nutnosti rehabilitovat osobnost Josefa Václava Radeckého z Radče včetně navrácení překrásného pomníkového sochařského díla do veřejného prostoru.

Někteří lidé dnes opět hodlají vymazávat celé etapy evropských dějin. Považujeme to za chybu a žádáme opak.

Maršál Radecký byl největší vojenskou osobností našich dějin moderní doby, ani on a jeho doba nesmějí být zapomenuti, vojáci byli a jsou významnou součástí historie.

Tradiční setkání ve výroční den odhalení pomníku dne 13. listopadu se samozřejmě bude konat, rovněž na stejném místě – na Malostranském náměstí, pokud Lapidarium nebude opět zpřístupněno.

Pozvánka na 13.11. bude včas rozeslána.

FACTA NON VERBA

Za Spolek Radecký Praha

Jan E. Bárta, předseda
www.radecky.org

www.nejlepsipruvodce.cz
Ing. Tomáš KRYL

Vás srdečně zve
na prohlídkový okruh

PRAHA RUDOLFA II. (1/2)

U příležitosti 470. výročí narození a 410. výročí úmrtí císaře Rudolfa

Zamířte do ulic rudolfínské Prahy do doby podivínského císaře, který z města nad Vltavou svou přítomností a svéráznou osobností udělal opravdové rušné evropské středisko, kde měli na různých ustláno umělci, výtvarníci, malíři, sochaři, architekti, obchodníci, vědci, astronomové, astrologové, alchymisté, ale i prachobyčejní šarlatáni. Vraťte se se svérázným Rudolfem na přelom 16. a 17. století a nechte si ukázat renesanční Prahu jako živé centrum Svaté říše římské a setkejte se s nejvýznamnějšími osobnostmi císařského dvora, jakými byli např. Jacopo de Strada a jeho dcera Kateřina, rabi Löw, Johannes Kepler, Tycho Brahe, nebo Edward Kelley. Díl první: Staré Město, Josefov, Malá Strana

...příběhy v souvislostech.

neděle 18. září 2022, 11:00 hod.
sraz na nádvoří Týna (Ungeltu) na Starém Městě

vstupné: 150 Kč

(prohlídka se uskuteční za každého počasí, nutná rezervace na tomas.kryl@email.cz)

Těšíme se na Vaši účast.
Předpokládáme ukončení do 18,30 hod.
Za Spolek Radecký Praha

ing. arch. Jan Ev. Bárta

Rudolf Krč

Městské kulturní středisko Konice

POZVÁNKA NA SETKÁNÍ HISTORICKÝCH VOZIDEL

KONICE 17.9.2022

ZVEME VÁS NA POHODOVOU PROJÍZDKU
TŘEMI KRAJI PRO VŠECHNY
MILOVNÍKY HISTORICKÝCH VOZIDEL (AUTO, MOTO) DO R. V.
1980 TRATĚ VEDE KRÁSNOU PŘÍRODOU KRAJŮ
OLOMOUCKÉHO, PARDUBICKÉHO A JIHMORAVSKÉHO.

JE TO NÁHRADNÍ TERMÍN ZA ZRUŠENOU AKCI

Z DŮVODU NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ.

Soutěž se pojede dle šipkového itineráře s neznámým cílem.
V přihlášení je zahrnut poplatek 200,- Kč (oběd, káva, čaj a zákusky)

Přihlášky zašlete do 12. 9. 2022, z důvodu zajištění počtu obědů.

RADEK.SVE@seznam.cz

PROGRAM AKCE

9:00 - 9:30 - PŘÍJEZD VOZIDEL NA NÁM.TGM.-REGISTRACE
9:30 - 10:30 - VÝSTAVA VOZIDEL NA NÁMĚSTÍ
10:30 - 11:00 - INDIVIDUELNÍ START NA TRASU DLE ITINERÁŘE
13:30 - 15:00 - PŘÍJEZD VOZIDEL DO CÍLE - OBĚD
15:00 - 15:30 - UKONČENÍ AKCE

DĚLKA TRASY JE CCA 110 Km.

BĚHEM VÝSTAVY VOZIDEL NA NÁMĚSTÍ MŮŽETE NAVŠTÍVIT
MUZEUM SEKYREK VE ZDEJŠÍM ZÁMKU (200M OD NÁMĚSTÍ)

AKCE JE POŘÁDANÁ ZA PŘÍSPĚNÍ A PODPORY
OLOMOUCKÉHO KRAJE
A
MĚSTA KONICE

YOUNGTIMERS KONICE

Koruna Česká, místní společnost Olomouc,
se připojí ke **Dni bez aut**

22. září 2022

vypravením Historické tramvaje od 17.00 do 18.00 hod.
na trase kolem centra města

Divadla NA ZÁMKU

Neděle 11. 9. 2022 od 14 hodin
na zámeckém nádvoří v Konici

14.00 POHÁDKY Z LEDNÍČKY

Divadlo Plyšového Medvídka, z. s.
- Prostějov

15.00 POLICEJNÍ POHÁDKA

Divadlo Plyšového Medvídka, z. s.
- Prostějov

16.00 PŘESTÁVKA - VÝSTAVA

V GALERII ZÁMKU:
UMĚLECKÉ PANENKY
ze sbírky Evy a Jiřího Cigánkových

**16.30 O NEPODAŘENÉM ČERTOVÍ
A NEZBEDNÉM ANDĚLOVI**

Divadlo Šňůra - Konice

18.00 SLAVÍCI Z MADRIDU

Spurníkův ochotnický soubor Sokola Litovel

14. ROČNÍK DIVADELNÍHO FESTIVALU

Moderuje **Láďa Sovjet Rus**

Začátky představení jsou jen orientační. Hrajeme za každého počasí. Máme altán i altánky, občerstvení zajištěno po celou dobu festivalu gastroseřevšem Pořádkem Džbel.
Vstupné: 70 Kč - dítě do 15 let, 130 Kč - dospělý, 100 Kč - senior
Letošní festival podporují: Olomoucký kraj, město Konice, Mikroregion Konicko,
Muzeum Jemsel Konicka, z. s.
Srděčně zve Městské kulturní středisko Konice, příspěvková organizace

**ZÁMEK
DŘEVOHOSTICE**

**PŘÍJEMNÉ MÍSTO
PRO SVATBU
A SVATEBNÍ
HOSTINU**

Kontakt: Matrika Dřevohostice 581 297 916

www.drevohostice.cz

Možnost platit hotově je podmínkou svobody

Stát Izrael v minulých dnech omezil možnost platit hotově na (v přepočtu) přibližně 42,5 tis. Kč. Jak zaznělo v otevřených zdrojích: „Stanoveným účelem zákona je donutit širokou veřejnost používat digitální platbu spíše než hotovost, aby bylo možné transakce snadno sledovat. Teorie je taková, že bezhotovostní platba udusí činnost na černém trhu, omezi příležitosti k daňovým únikům a dokonce ztíží teroristům operovat při nákupu zbraní nebo např. placení agentů.“ Považujeme tento postup za přinejmenším krátkozraký a podporujeme návrh senátorky Jitky Chalánkové na pevnější ukotvení možnosti hotovostního platebního styku v českém právním řádu.

Boj proti sjednocujícímu se mezinárodnímu zločinu je pouhou vábníčkou. Mezinárodní zločin se globalizoval a využívá řady finančních instrumentů již dnes. Zrušení plateb v hotovosti je finanční sebevražda. Liberálové, kteří aktuálně po zrušení hotovostního platebního styku silně volají, současně s tím prosazují, aby v budoucnu mohly být snadno monitorovány (a tedy také mocensky ovlivňovány)

i jejich vlastní aktivity. Argument, že kdo nedělá nic nezákonného, nemá se čeho obávat, je typickým pro moc, která hodlá mít soukromý život občanů pod kontrolou. Tím je postavena na hlavu zásada, že je to státní moc, která má být kontrolována občany – nikoli opačně.

Povinnost plateb pouze digitální cestou spolu se zákazem plateb v hotovosti je u centrálně distribuované měny jednoznačným zneužitím moci. Jde o přípravu na legální krádež formou technologického nátlaku, řízené inflace či řízeného znehodnocování úspor v budoucnu.

Zmíněný technologický nátlak už jsme mohli zaznamenat v případě protestujících řidičů nákladních aut v Kanadě v lednu a únoru t.r.: těmto protestujícím byly jejich bankovní účty prostě zmrazeny

státem. Není přitom podstatné, zda právě s tímto protestem sympatizujeme či nikoli – důležité je, že příště může být na jejich místě kdokoli vyjadřující jasně legitimní kritiku vlády. Z možnosti nadále používat hotovost se tak zjevně stává podstatná podmínka zachování svobody občanů, důležitá součást jejich obrany před nátlakem ze strany veřejné moci. Taková ochrana je pak zvláště důležitá u občanů s non-konformním způsobem života či obecněji s menšinovými názory (nejen, ale také) na společenské či politické otázky.

Za Konzervativní stranu

Jan Kubalčík

předseda

3. srpna 2022

Setkání na Řípu

Posílám pozvánku na Setkání na hoře Říp, kde bude sloužena mše sv. a vystavena bronzová svatováclavská koruna z hrobu bl. Karla před odvezením zpět na Madeiru 21.10. 2022, kde bude na trvalo uložena na hrob našeho krále a císaře Karla v kostele na Monte.

Právě dnes před 155 lety 29.8. 1867 byla svatováclavská koruna slavnostně přivezena z Vídně. Během cesty do Prahy jí vítaly podél trati zástupy lidí a v mnoha městech království se uskutečnily oslavy jejího návratu do českých zemí. Tehdejší tisk o tom bohatě a obsáhle informoval např. v Národních Listech.

Jindřich Holub

Spolek pro obnovu Českého království

Pohled' 31

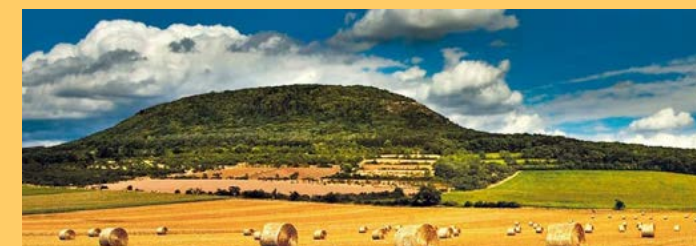
IČO 06312829

58291 Světlá nad Sázavou

ceskekravlovstvi@seznam.cz

tel.: 776771203

www.spolekproobnovuceskehoKralovstvi.cz

zveme vás na

Královské putování

s korunou Svatováclavskou

na horu ŘÍP

4. září 2022

Program:

9.30 – Mše svatá v Roudnici nad Labem
kostel Narození Panny Marie
10.30 – promítání a povídání o uložení koruny
Svatováclavské na hrobě bl. Karla
Rakouského na Madeíře 1.4. 2022
14.00 – Putování na horu Říp s následným
programem modliteb, písní a slova
16.30 – Mše svatá v rotundě sv. Jiřího
s uctěním koruny Svatováclavské

bližší informace s možností organizace autobusové
dopravy z Brna a Prahy P. Štěpánová tel: 776 722 706
SPOLEK PRO OBNOVU ČESKÉHO KRÁLOVSTVÍ

X. pouť za obnovu Českého království na sv. Hostýně 28. 8. 2022

Poslední prázdninovou neděli vyrazíme z Olomouce na jubilejní desátou pouť. Je poněkud dusno a pod mrakem, ale neprší. Centrum Přerova je uzavřené a hodně se zde zdržíme, doháníme ztracený čas. Vzápětí se však v Lipové opět zdržíme administrací našeho dobrovolného příspěvku 500,- Kč do rozpočtu Ministerstva vnitra ČR a přezkoušením vitální kapacity plíc. Na parkovišti v Bystřici pod Hostýnem se oproti minulému roku navýšilo parkovné z 50,- na 100,- Kč, jinak vše při starém. Vyzbrojeni zemskými vlajkami a za zpěvu písně „Jezu Kriste, štedrý kněže“ stoupáme lesem vzhůru k bazilice. Štětovaná Císařská cesta mezitím zmizela pod navážkou písku a kamení. Kolem lovecké chaty se dostáváme ke schodům spojujícím Vodní kapli a vchod do baziliky Nanebevzetí panny Marie v nadmořské výšce 736 m. Zde se setkáváme s pout-

níky ze Slováků. Po posilující Mši svatě se přemísťujeme k Rozhledně Františka Josefa I., která je zároveň kaplí sv. Kříže. Na letošní 1. září připadá 125. výročí položení základního kamene rozhledny panovníkem, který u nás vládl dlouhých 68 let. Pokládáme kytičky u jeho pamětní desky a zavzpomínáme na důležité události jeho života. V roce 1908 byl na sv. Hostýně vztyčen pomník k 60. výročí jeho panování, ten se nám však objevit nepodařilo. V poklidu obědváme v místní útulné hospůdce a po-

malu sestupujeme zpět do Bystřice. Děkujeme členům Matice svatohostýnské a Duchovní správy, že nám umožnili pouť uskutečnit a my měli možnost se zde opět společně setkat.

KONZERVATIVNÍ
STRANA

SOUKROMNÍCI
STRANA SOUKROMNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY

SVOBODNÍ

volební
číslo: **8**

TRADICE - PRÁCE - SVOBODA - ODPOVĚDNOST

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlůru

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087